

اسمش آلودگی هواست، اما هزار و یک درد دارد. از سرگیجه و حالت تهوع گرفته تا سرطانی که گفته می‌شود افراد زیادی به دلیل تنفس هوای آلوده دچار آن می‌شوند. حتی ماسک زدن هم نمی‌تواند کنسی را از خطرات مرطوب به آلودگی هوا در امان نگه دارد، چراکه این هوای آلوده در نقطه به نقطه شهر نفوذ کرده‌است و راهی برای فرار از آن وجود ندارد. روزانه بیش از ۵۴ نفر از مردم در اثر آلودگی هوا، جان خود را از دست می‌دهند و این یک مرگ تدریجی محسوب می‌شود، اما تا امروز هیچ محاکمه‌ای برای مسببان آن در نظر گرفته نشده‌است! ■■■■

هر چند وقت یکبار عکس‌هایی از دود غلیظی که شهرها را در سیطره خود در آورده منتشر می‌شود، با دیدن آنها و تنفس هوای آلوده، حالمان بد می‌شود و سردرد می‌گیریم. شرایط به گونه‌ای پیش می‌رود که تصور می‌کنیم مسئولان مربوطه چشم‌شان را روی آلودگی هوا بسته‌اند، شاید هم دود به قدری غلیظ است که نمی‌گذارد آنها واقعیت ماجرا را ببینند! پس باز هم می‌نویسیم و تکرار می‌کنیم که چه بلاهایی در اثر آلودگی هوا بر سرمان آمده‌است، بلکه این بار دیده شود.

■ **حرف‌ها همان حرف‌هاست، دریغ از عمل**

باز هم فصل سرما رسیده و شاهد تشدید آلودگی هوا در پایتخت و سایر کلاشهرها هستیم. برخی از کارشناسان شهری معتقدند آلودگی هوا راهاکارهای مختلفی دارد، اما آقایان مسئول در ادوار مختلف انطور که باید و شاید به این راهکارها توجه نکرده‌اند. هر چند اقدامات مقطعی و کوتاه مدتی طی سال‌های مختلف انجام شده اما هیچ کدامشان چاره‌ساز نشده‌است. به نظر می‌رسد اگر همه سازمان‌های مرتبط با کاهش آلودگی هوا پای کار می‌آمدند و عزم‌شان را جزم می‌کردند تا یک اقدام اساسی برای کاهش آلودگی هوا انجام دهند، امروز میزان و شدت آلودگی هوا کمتر از این بود.

منابع متعددی باعث آلودگی هوا می‌شوند؛ از منابع متحرک تا منابع ثابت و همچنین عوامل طبیعی مانند گرد و غبار. توجه به اینکه هر کدام از اینها، منابع مختلفی دارند، بنابراین مسئول اقدام برای کاهش این آلودگی‌ها هم متفاوت خواهدبود. متأسفانه کم‌کاری و قصور برخی از مسئولان به حدی است که اگر انتقادات مطرح شده از سوی کارشناسان طی چند سال گذشته را مرور کنیم، گمان خواهیم کرد حرف‌هایمان جدید است که امروز مطرح می‌شود، چراکه آن عوامل آلودگی‌ها که بیش‌تر معرفی می‌شدند، هنوز هم با قوت به کار خود ادامه می‌دهند و با نذآذگرهای پی در پی کارشناسان هم، هیچ چیزی تغییر نکرده‌است.

■ **رشد معکوس ایران**

در میان کشورهای آلوده جهان

«آی کیویر» میانگین کیفیت هوای در ۱۳۱ کشور و منطقه جهان را مورد بررسی قرار داده و دریافت‌است

گزارش ۲

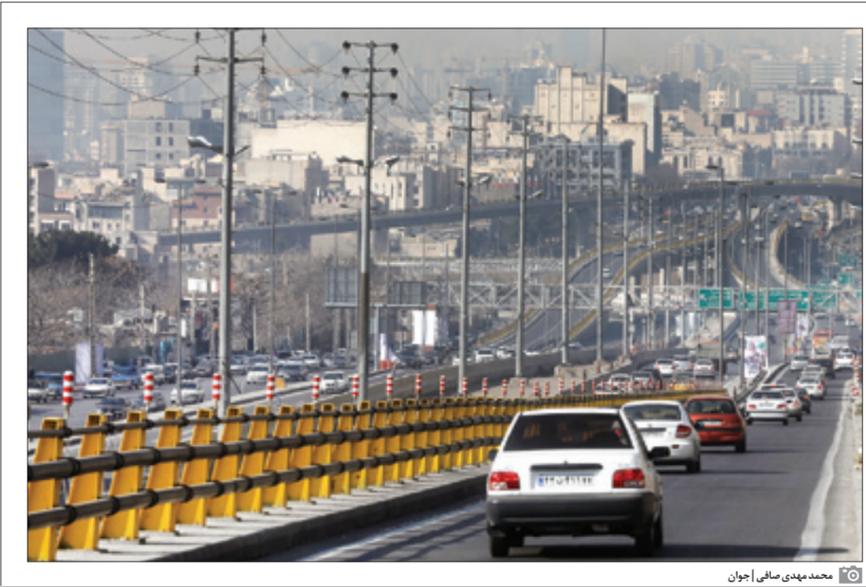
زهرآچندری

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۲

همه مقصران بی‌خیال آلودگی هوا

روزانه بیش از ۵۴ نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند اما تا امروز هیچ محاکمه‌ای برای مسببان آن در نظر گرفته نشده‌است!

محمد مهدی صالحی جوان

که تنها شش کشور استرالیا، استونی، فنلاند، گرنادا، ایسلند و نیوزیلند و هفت منطقه در اقیانوس آرام و کارائیب از جمله کوام و پورتوریکو با معیارهای سازمان جهانی بهداشت مطابقت داشته‌اند، به طوری که میانگین آلودگی هوا ۵ میکروگرم بر مترمکعب یا کمتر اعلام شده‌است، بنابراین ما نیز باید به فکر این باشیم که کشورمان همانند کشورهای باشد که کیفیت‌های مطلوبی دارند و مردمش از تنفس هوای پاک احساس رضایت می‌کنند، اما تیرماه امسال دفتر مطالعات زیربنایی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گزارشی را با عنوان «آلودگی هوا، تهدیدی جدی برای سلامت» منتشر کرده‌است که رضایت‌بخش نیست. در این گزارش آمده‌است: «در سال ۲۰۲۲ بین ۱۳۱ کشور که به ایستگاه سنجش آلاینده مجهز هستند، ایران از نظر آلاینده با PM 5/۱۰ با میانگین غلظت سالانه ۳۲/۵ میکروگرم بر مترمکعب در رتبه ۲۱ آلودگی قرار دارد. این در حالی است که براساس گزارش کیفیت هوای جهانی سال ۲۰۲۰ بین ۱۰۶ کشور جهان، ایران از منظر این آلاینده با میانگین غلظت سالانه ۲۷/۲ میکروگرم بر مترمکعب در رتبه ۲۳ آلودگی قرار داشت و در سال ۲۰۱۹ ایران با میانگین غلظت ۲۴/۳ در رتبه ۲۷ بود.» یعنی نهم‌تنها اقدام مناسبی در جهت بهبود شرایط انجام‌شده‌است، بلکه حتی در میان کشورهای آلوده جهان نیز رشد معکوس داشته‌ایم.

■ **هوا نیست! نفس نکشید**

هدشار افزایش آلودگی هوا یک هشدار همیشگی است. در بیشتر روزهای سال این هشدار شنیده‌می‌شود،

اما فقط میزان آن است که تفاوت دارد. مثلاً شدت آلودگی هوا در این چند روز اخیر به بالاترین حد خود رسیده‌است. استان اصفهان در روز گذشته، دهمین روز آلودگی هوا با شدت بالا را پشت سر گذاشته تا جایی که کمیته اضطرار آلودگی هوا مدارس و دانشگاه‌های اصفهان و ۱۰ شهر این استان را در روز دوشنبه تعطیل اعلام کرد.

از سوی دیگر، آلودگی هوا حدود ۲ هزار و ۵۰۰ نفر در شهرهای استان خوزستان را با بیمارستان‌ها و مراکز درمانی کشاند، چراکه هوای پنج شهر این استان در وضعیت قرمز یا ناسالم قرار گرفت. علاوه بر آن روز یکشنبه هم هوای شش شهر خوزستان در وضعیت قرمز قرار داشت. «مشهد» نیز از این آلودگی رها نبوده؛ وضعیت تهران، وضعیت پنج منطقه این شهر از نظر میزان آلاینده‌ها ناسالم برای همه گروه‌ها بیست و دومین روز آیان و برای دومین روز بیایی، شرایط ناسالمی را پشت سر گذاشت. در این بین، پایتخت‌نشینان نیز هوای آلوده نفس کشیده‌ند، روز گذشته براساس نقشه‌های منتشر شده از سوی شرکت کنترل کیفیت هوای تهران، وضعیت پنج منطقه این شهر از نظر میزان آلاینده‌ها ناسالم برای همه گروه‌ها توصیف شد و شاخص ۱۵۲، منطقه ۱۹ با شاخص آلودگی ۱۵۲، منطقه ۱۷ با شاخص ۱۵۴، منطقه ۱۸ با شاخص ۱۶۱، منطقه دو با شاخص ۱۵۱ آلوده‌ترین مناطق تهران در روز گذشته بودند. همچنین شاخص آلودگی هوا در سایر مناطق پایتخت در وضعیت نارنجی و ناسالم برای گروه‌های حساس قرار گرفت.

■ **جز دعا برای بارش باران کاری نمی‌شود کرد!** دیگر آلوده بودن هوا تبدیل به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی پایتخت‌نشینان و ساکنان کلاشهرها و شهرهای پرجمعیت شده‌است. کاربران شبکه‌های اجتماعی نسبت به این مسئله در صفحات شخصی خود متن‌هایی نوشته و واکنش نشان داده‌اند. کاربری با نام «زهر!» در این رابطه در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: «همی دوئم من کی یاد می‌گیرم توی سردرهای پهویی، آلودگی هوا هر دم در نظر بگیرم، سه روز بود شب‌ها سرد در و حتی حالت تهوع داشتم، دیروز که پنجره هم راز نکردهم بیرون هم نرفتم، خبری ازشون نبود.» کاربر دیگری به نام «احیل» نیز توئیت زد: «هوای اصفهان انقدر آلوده‌است که داخل خونه هم داریم خفه می‌شیم. بچه‌ها دو روزه تعطیل شدن. خدایا یادی بارونی! میگن جز دعا کاری براین آلودگی هوا نمیشه کرد.» سیدمحمد هاشمی نیز با انتشار تصاویری از آلودگی هوا در صفحه توئیتر خود نوشت:

«دولت فقط مردم را جریمه می‌کنه برای آلودگی هوا، در صورتی که برای دوش‌ذوب آهن سمت اصفهان و مازوت‌سوزی نیروگاه هیچ کسی جریمه نمیشه!» ■ **خسارت ۷ میلیارد دلاری** آلودگی هوا خسارت اقتصادی هم برای کشور به دنبال داشته‌است؛ موضوعی که خردادماه امسال محمدرضا مسجدی، دبیر کل اتحادیه جهانی مبارزه با بیماری‌های ریوی به آن اشاره کرد و با بیان اینکه آلودگی هواچهارمین عامل مرگ در کشور است، گفت: «آلودگی هوا سالانه ۷ میلیارد دلار به کشور خسارت

مثلت شوم در سراب زیبایی

بلاگر، دلال و کلینیک‌های متخلف اضلاع مثلث مرگ زیبایی را شکل داده‌اند

به خطر بیندازد، متأسفانه برخی از افراد غیرمتخصص و دلال‌ها برای انجام عمل‌های زیبایی حتی در فضای مجازی نیز شروع به تبلیغ می‌کنند و مشاهده‌شده که در برخی موارد حتی بیمار پس از انجام عمل توسط این افراد به دلیل وخامت حال در آی سی یو بستری هستند (مداخله گران) که دلالی اعمال زیبایی را انجام می‌دهند.

حتی نایب رئیس انجمن جراحان پلاستیک و زیبایی ایران هم می‌پذیرد که موجی به نام موج زیبایی در کشورمان راه افتاده و موجب شده اغلب افراد تمایل به انجام عمل‌های زیبایی پیدا کنند که در بسیاری از مواقع شاید نیازی به انجام نباشد و خیلی از این افراد فریب همین تبلیغات دلال‌ها را خورده‌اند. از نگاه وی با وجود تمایل به انجام عمل‌های زیبایی یکی دیگر از مشکلات، ورود افراد غیرمتخصص به انجام عمل‌های زیبایی مانند لیفت ایرو و لیپوساکشن است که حتی در برخی موارد می‌تواند جان بیمار را سلامت جامعه دچار مشکل نشود.»

۳ جوان | روزنامه جوان | شماره ۶۸۹۷

می‌رساند.» و ادامه داد: «شهرهایی که بیشترین میزان آلودگی هوا را دارند عبارتند از تهران، اهواز، مشهد، تبریز، شیراز، اصفهان، ایلام، سنندج، خرم‌آباد، اراک، کرج، کرمانشاه، آبادان، شهر کرد، یزد، ارومیه، کرمان، قزوین، بیرجند، قم، زابل، بجنورد، زنجان، بوشهر، اردبیل، زاهدان و دزفول که در برخی از این شهرها هم‌زمان با آلودگی هوای ناشی از سوخت، پدیده ریزگردها نیز وجود دارد.» مسجدی مهم‌ترین عامل آلودگی هوا در کشور را موتورسیکلت‌ها و خودروهای فرسوده دانست و گفت: «در سال ۱۴۰۰ میزان آلودگی هوا در ۲۷ شهر کشور بیش از حد مجاز بود و در مواردی میزان آلودگی‌ها بیش از سه برابر حد مجاز بوده‌است.»

■ **مرگ سالانه ۲۰ هزار ایرانی**

آلودگی هوا سلامت مردم را به خطر انداخته و جان افراد زیادی را می‌گیرد. عباس شاهسونی، رئیس گروه سلامت و تغییر اقلیم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این رابطه گفت: «سالانه بیش از ۲۰ هزار تن از ساکنان ۲۷ استان کشور بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند.» و ادامه داد: «کودکان، سالمندان و زنان باردار، بیماران قلبی، ریوی، تنفسی، دیابتی و افراد چاق مستعد ابتلا به بیماری‌های مرتبط با آلودگی هوا هستند، بنابراین لازم است که در خانه بمانند و در مواقع ضروری هنگام تردد در فضای باز حتماً ماسک بزنند.» او با بیان اینکه در هوای ناسالم، باید از ورزش و فعالیت فیزیکی در فضای باز جلوگیری کرد، گفت: «سبزی و میوه‌هایی مانند لیمو، نارنگی، پرتقال و برگ سبز کاهو که غنی از ویتامین C هستند برای کاهش عوارض ناشی از آلودگی هوا مفید هستند و بهتر است این روزها بیشتر مصرف شوند.»

■ **رنگ خشنی که مسئولان صداپیش را شنیده‌اند**

شش سال از تصویب قانون ملی هوای پاک می‌گذرد که در آن وظایف دستگاه‌های مسئول مشخص شده‌است. این قانون در ۲۴ ماده برای بیش از ۲۰ دستگاه اجرائی، تکلیف مقرر کرده‌است، اما متأسفانه در صد عمده‌ای از قانون یا اجرا نشده یا ناقص اجرا شده‌است. عوامل مختلفی دست به دست هم داده تا اجرای قانون هوای پاک مغفول بمانند که شاید مهم‌ترین دلیل آن، هماهنگی نبودن دستگاه‌های اجرائی در انجام وظایفشان بوده و اینکه اصلاً نظارت بر آنها نیز به خوبی انجام نشده‌است.

متأسفانه اما هولناک مرگ و میرهای مربوط به آلودگی هوا نیز خطری است که صدای آن هنوز به گوش مسئولان یا مسئولان نرسیده‌است. نباید سلامت مردم به دلیل کم‌کاری‌های آنها به خطر بیفتد. در این رابطه یک پرسش مهم مطرح است که مسئولان نهادهای نظارتی در رابطه با درست اجرا شدن قانون هوای پاک و نجات مردم از تنفس هوای آلوده چه اقداماتی انجام داده‌اند؟ اصلاً چرا آلودگی هوا که موجب مرگ تدریجی بسیاری از هموطنان شده هنوز هم به عنوان یک چالش مهم در کشور به شمار می‌رود؟

مسئولیت اجتماعی

حسین سروقامت

۹۹۳

کم‌گویی و به جز مصلحت خویش مگویی / چیزی که نپرسند تو خود پیش مگویی
دادند دو گوش و یک زبانت ز آغاز / یعنی که دو بشنوی و یکی بیش مگویی
روزی که خواجه نصیر این ابیات را سرود، هنوز پرفسورهای همه چیزدانی به نام رسانه‌های اجتماعی زاده نشده‌بودند. آری: خبرها کمتر سخن گفته، بیشتر سرسوداها از نایخته‌هاست!

تاکنون چیزی از مسابقه «دفاع رساله در ۳ دقیقه» شنیده‌اید؟ باید پژوهشگر برای افراد عادی بگوید در این رساله مفصل چه کرده‌است!

اینشتین در این باره می‌گوید:

– شما واقعاً چیزی را نفهمیده‌اید، مگر اینکه بتوانید آن را برای مادر بزرگتان توضیح دهید!

او خود نظریه نسبیت را برای مادر بزرگش چنین شرح داد:

– انگار یک دقیقه گذشته است، وقتی یک ساعت با دختری زیبا سخن می‌گویی… اما یک دقیقه نشستن روی اجاقی داغ، گویا بیش از یک ساعت ز زمان می‌برد!

شما این مهارت را بلدید؟

ادبیات

زهرا میرزائی، دکترای مطالعات زنان

نگرش به حیا و برهنگی و انتخاب حجاب

سال‌هاست که بحث در مورد حجاب بی‌وقفه ادامه دارد و در بحث‌های متضاد بین دانشمندان مسلمان و فمینیست‌ها مکرر منعکس شده‌است. برای اولی، حجاب نماد نهایهٔ هویت زن مسلمان است و آن دسته‌از زنانی که بدون پوشش می‌مانند از کتاب مقدس و شریعت سرپیچی می‌کنند، در حالی که دومی موضع تجدیدنظرطلبانه‌ای اتخاذ می‌کند و اذعان دارد که موضوع پوشش زنان در قرآن مبهم است و باید مورد بررسی مجدد قرار گیرد. فمینیست‌های مسلمان مدعی هستند که قوانین حجاب با استفاده از روش‌شناسی‌های جدید زبان‌شناسی و هرمنوتیک باید مورد بررسی قرار گیرد، اما در کنار چالش‌های حجاب مسئله حیا در اسلام برای بحث در مورد حکم حجاب در میان مسلمانان بسیار مهم است. با این حال، اگر چه حیا گاه توجیه دینی معتبر خود را در قرآن می‌یابد و می‌توان از میل زنان به تقوا الهام گرفت، اما نمی‌توان مصداق آن را در تمام اعمال اجتماعی روم‌زمرد صرافاً از متون دینی استخراج نامیبد. پیوند حیا در بسیاری از جوامع به یک کد رفتاری در هم پیچیده با مر فرهنگی افتخاربرانگیز که احترام و اعتبار خانواده‌ها را تعیین می‌کند، زنان را تحت فشار قرار می‌دهد یا برای رعایت حیا به آنها انگیزه می‌دهد.

بنابراین در حالی که آداب و رسوم هنجاری هسر جامعه و ارزش‌های دینی فرهای مناسب لباس را مشخص می‌کنند، حجاب در یک بافت فضایی خاص قرار گرفته و تعریف می‌شود، که به نوبه خود تقسیم‌بندی افراد را ایجاد می‌کند که قضاوت‌های ارزشی مرتبطی به دنبال دارد. در واقع، پوشیدن حجاب بیانگر یک واقعیت گفتگومانی همگن برای زنان مسلمان در سراسر جهان نیست، به نظر می‌رسد برون‌دام‌در حجاب به بافت فضایی که در آن پوشیده شده‌است و تربیت و نهادهای درونی‌ساز برای فرد بستگی دارد. با وجود این، اشکال مختلف حجاب در زمینه‌های فضایی مختلف «از اهداف نمادین و عملی رسمی حجاب نشئت می‌گیرد، حفظ حیا و پوشاندن شرم برهنگی.» پژوهشی دربارهٔ اعتقاد به حجاب و حیا در بین زنان مسلمانی از اسکاتلند صورت گرفته‌است و طی آن بانوانی که حجاب داشتند، آن را امری مثبت می‌دانستند که می‌توانستند از آن برای کنترل ادراک دیگران و خود و همچنین برخورداری از جایگاه و احترام به آن استفاده کنند. همچنین راهی برای برخی از زنان برای نشان دادن اطاعت خود از ایمان و راهی برای کنترل نگاه مردان بود. این زنان حجاب را نه به عنوان وسیله‌ای برای طرد، بلکه به عنوان یک منبع قدرت می‌دیدند. وقتی در یک محیط حجاب وجود دارد به‌ عنوان نمادی از هویت زن مسلمان پرورش یافته‌است.

از سوی دیگر ۱۵ زنی که حجاب نداشتند، بیان می‌داشتند که حجاب زنان را در موقعیتی مطیع و فرعی به لحاظ اجتماعی قرار می‌دهد و حسی می‌کند. در واقع برای برخی از شرکت‌کنندگان این مسئله دیکته شده‌بود که مذهب گفتمان قدرتمندی را برای مردان فراهم کرد تا زنان را از نظر جنسی عینیت بخشند و آنها را به عنوان محافظان جنسیت مردانه تعیین کنند. هر دو گروه معتقد بودند که پوشیدن حیامدارانه برای زنان مهم است، اما درجات مختلفی از پوشش عقیفانه وجود دارد؛ در یک سسر طیف، زنان احساس می‌کردند که این به معنای داشتن حجاب است و در سوی دیگر شامل پوشیدن «مناسب» است که مفهوم برهنگی را تداعی ننماید.

دیدگاه‌های مشترک زنان در این طرح در مورد حیا، تحت تأثیر صفات زنانه‌ایده‌الی است که از زنان مسلمان انتظار می‌رود در فرهنگ اسلامی نشان دهند. این زن مسلمان با حیامداری، پاکدامنی و عدم برهنگی در لباس تعریف می‌شود. همه این زنان مسلمان در مورد اهمیت جدایی فضای اجتماعی مرد و زن اتفاق نظر داشتند، بنابراین اعتقاد به تفاوت‌های جنسی و اجتماعی بین زن و مرد بین آنان مشهود بود، اما تعریف آنان از رفتار حیامدار و عفت‌ورزی در پوشش متفاوت بود که این امر را باید در نوع آموزش اصول و احکام شریعت در ایشان جستجو کرد.

منابع در دفتر روزنامه موجود است.

خبرگزینانه

■ **دبیر علمی جشنواره دانش آموزی ابن‌سینا با اشاره به دستیابی ایران به ۱۴ مدال رنگارنگ در مسابقات علوم و اختراعات جهانی ISIF2023 گفت:** دانش‌آموزان ایرانی در این مسابقات موفق به کسب یک مدال طلا، سه مدال نقره و ۱۰ مدال برنز شدند.
■ **بازپرس دادسرای جرائم پزشکی** گفت: اگر ادوا امور مالیاتی طی بازدهای دوره‌ای و نامحسوس یا از طریق گزارش بیماران، فرار مالیاتی را مشاهده کند، جرائم سنگین مالیاتی و غیرقابل بخششی برای مرکز یا مطب در نظر می‌گیرد.
■ **رئیس کل دادگستری استان تهران** از صدور و ابلاغ رای پرورنده صرفاتی که پرتولوند با بیش از ۵۱ هزار نفر شاکای خصوصی خیر داد و گفت: دو مهم‌اصلی این پرورنده به ۱۵ و هشت سال حبس همچنین پرداخت رمال و جزای نقدی در حق ۵۱ هزار شاکای خصوصی به شکل‌های آری و ریالی محکوم شدند.

■ **رئیس انجمن دیابت ایران** با اشاره به ابتلا به ۱۰ میلیون ایرانی به دیابت، از افزایش شیوع دیابت در کودکان و نوجوانان خبر داد.

■ **رئیس اداره پیشگیری و کنترل بیماری‌های قلبی و عروقی وزارت بهداشت** به سبم ۸۳ درصدی بیماری‌های غیرواکبم در مرگ و میرها اشاره کرد و گفت: در پوش ملی سلامت میزهای خدمت فعال برقرار است و همکاران ما با حضور در بخش‌های کارگری، کارخانه‌ها و شهر ک‌های صنعتی غربالگری را انجام می‌دهند.

^[1] آلودگی هوا سلامت مردم را به خطر انداخته و جان افراد زیادی را می‌گیرد

^[2] آلودگی هوا سلامت مردم را به خطر انداخته و جان افراد زیادی را می‌گیرد